

1.ÜNİTE

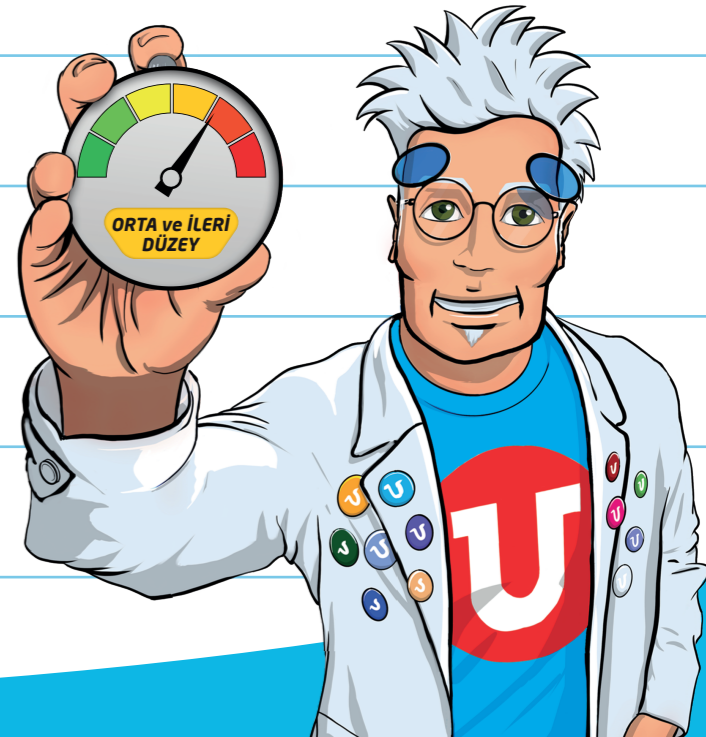
U

9. Sınıf Orta ve İleri Düzey Coğrafya Soru Bankası

Coğrafi Rehberim Haritalar

MUSTAFA TOPAL

COĞRAFI REHBERİM HARİTALAR

NEDEN HARİTA ÖĞRENMEİYİZ?

HARİTANIN ELEMANLARI

HARİTACILIĞIN TARİHSEL GELİŞİMİ

**COĞRAFI BİLGİ SİSTEMLERİ VE UZAKTAN
ALGILAMA TEKNİKLERİ**

NEDEN HARİTA ÖĞRENMEYİZ?

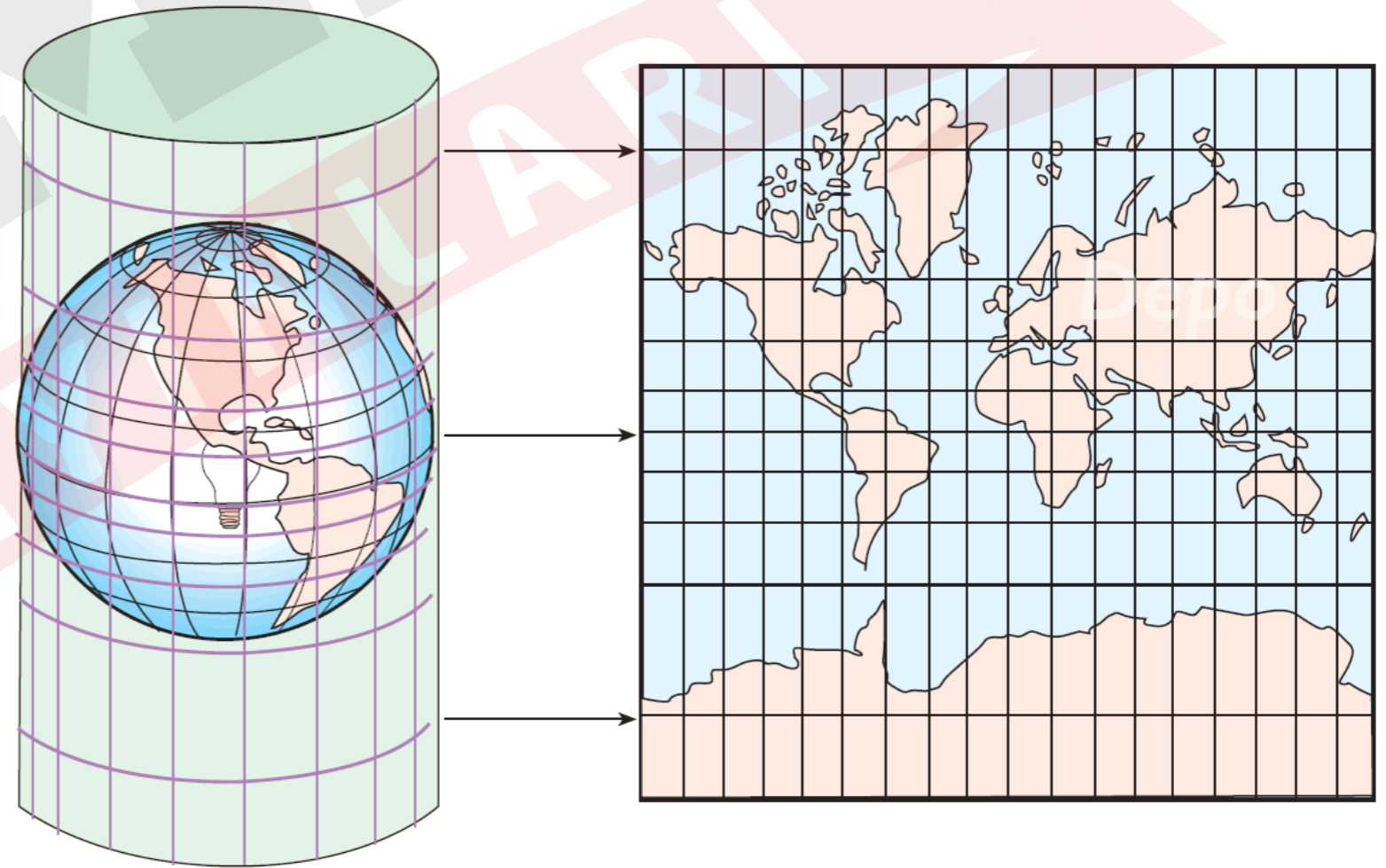
HARİTA PROJeksiYONLARI

Haritalarda neden bozulmalar olur?

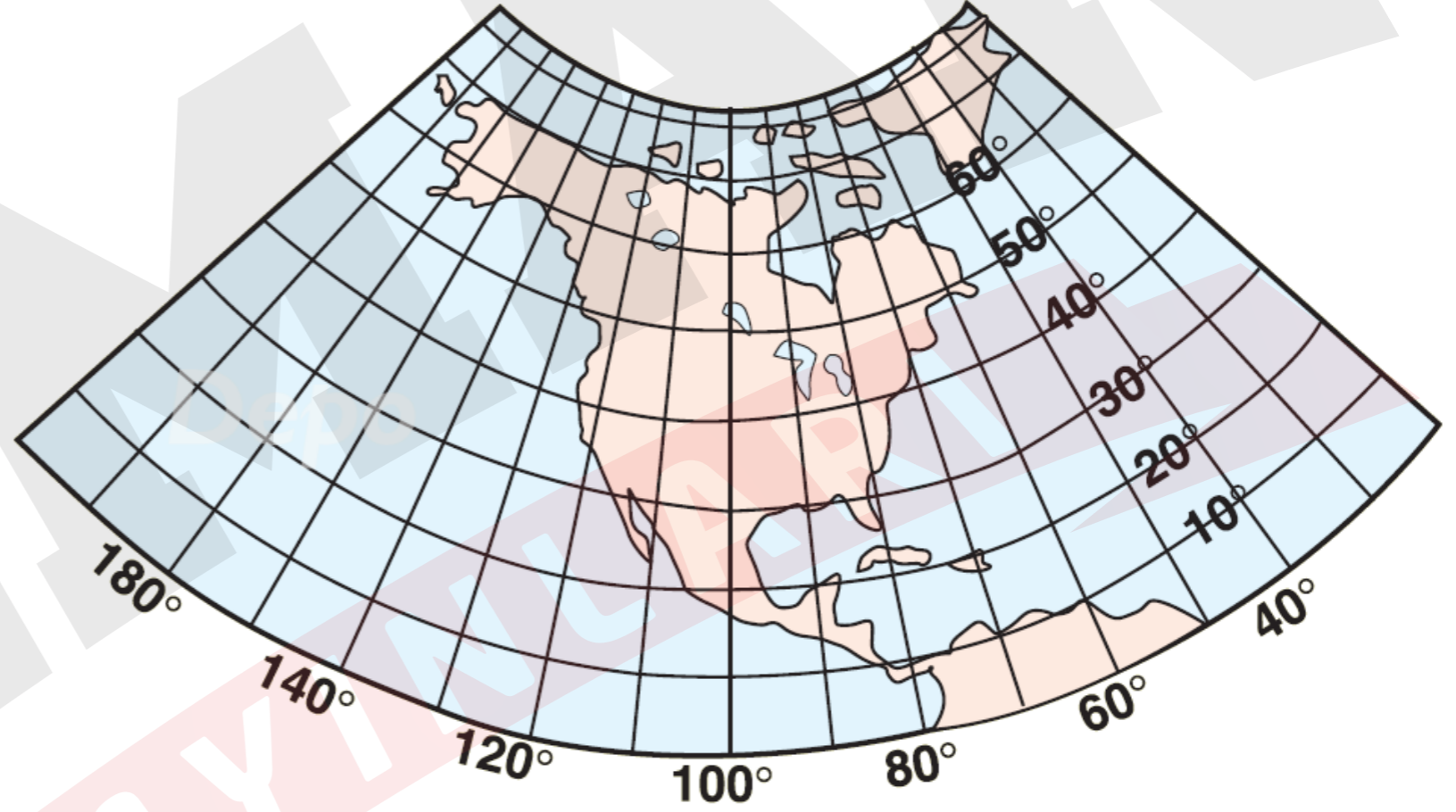
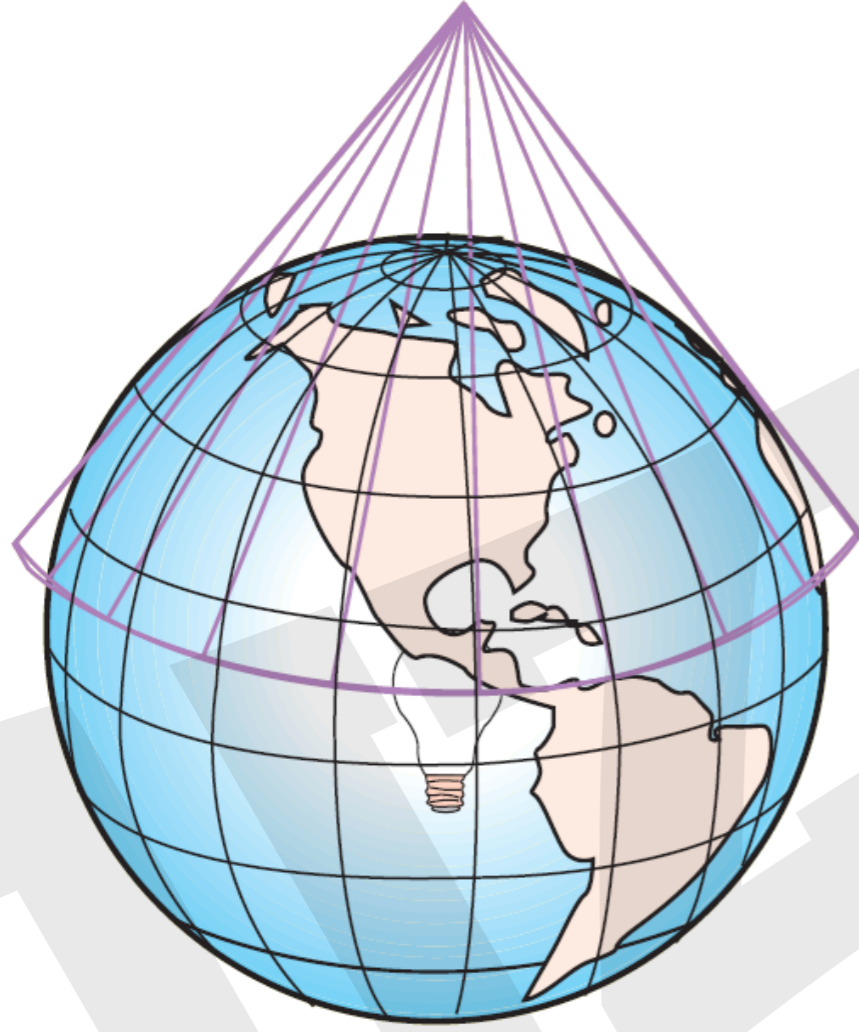
Silindirik projeksiyon

En az hata .....

En fazla hata .....

Konik projeksiyon

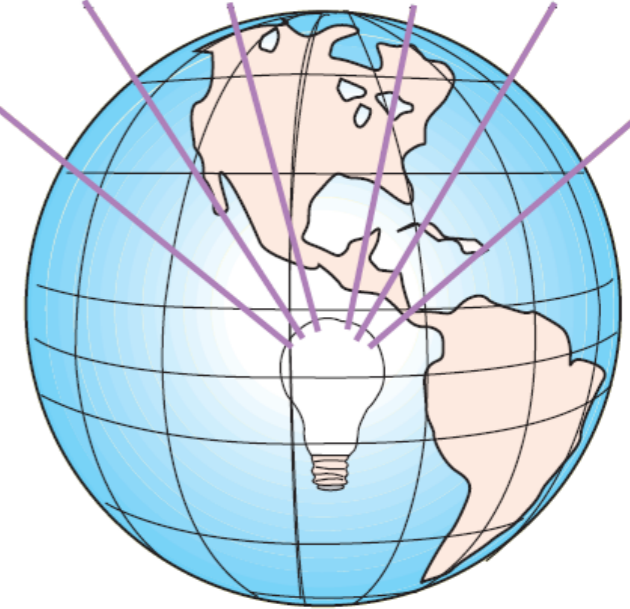
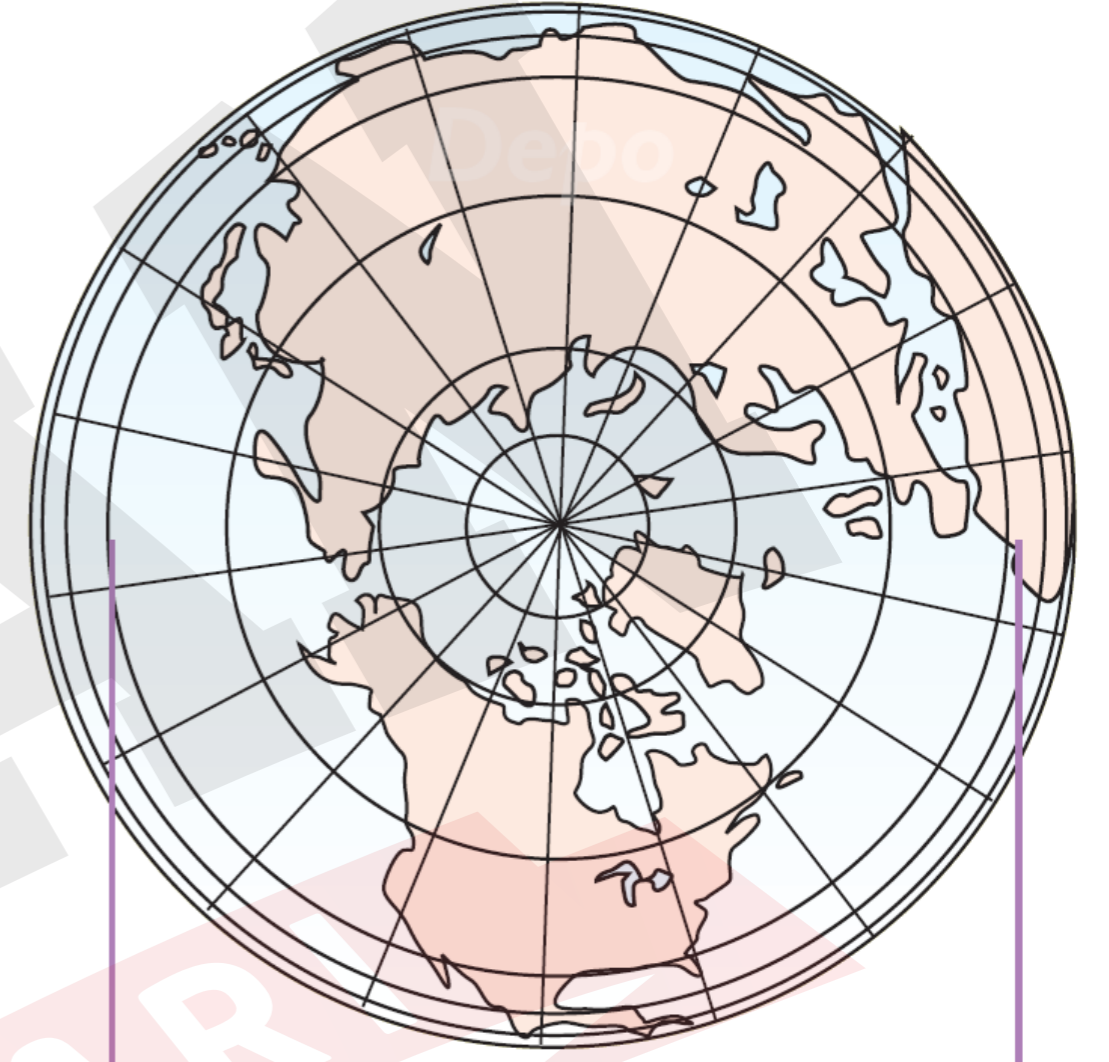
En az hata .....

En fazla hata .....

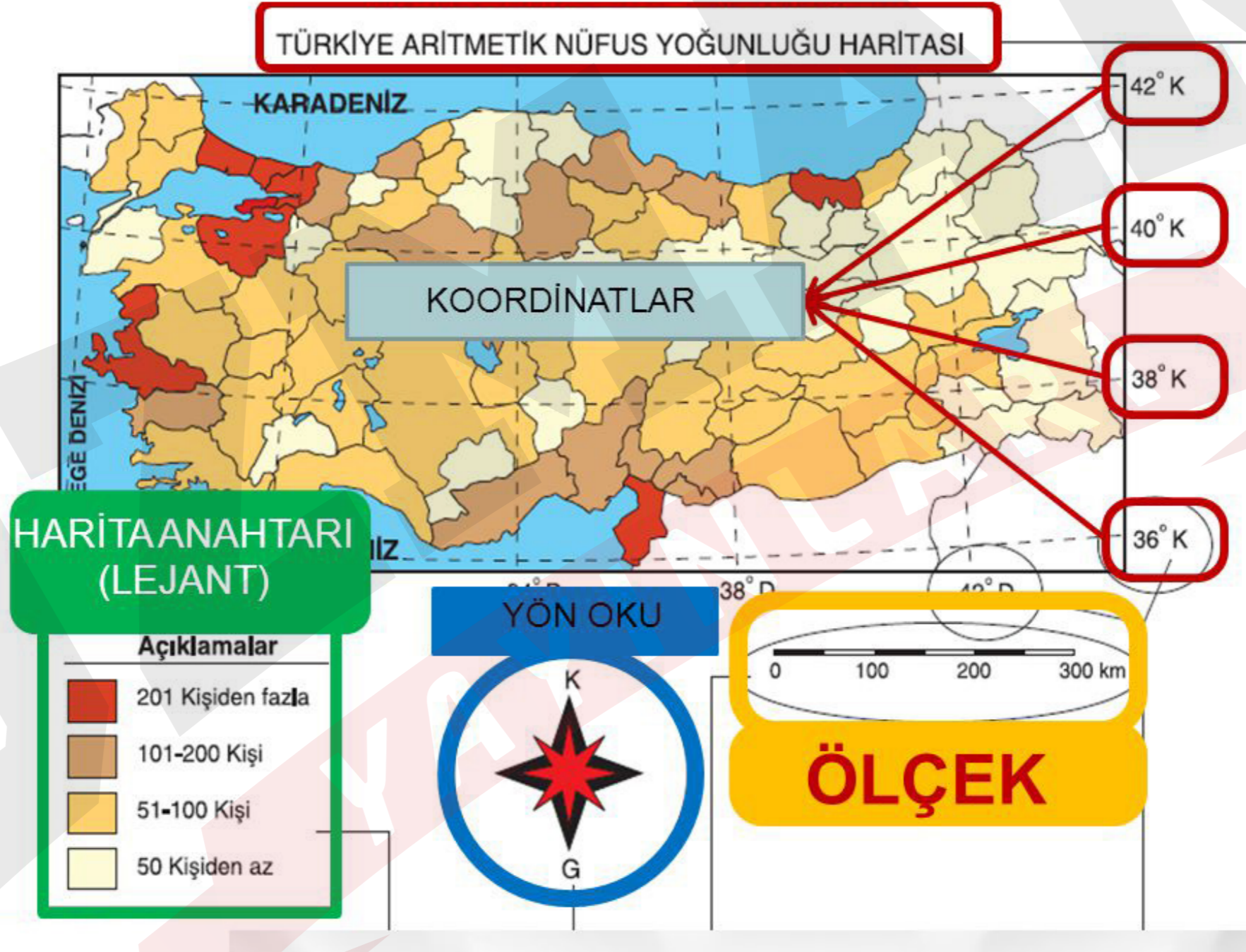
Düzlem projeksiyon

En az hata .....

En fazla hata .....

HARİTANIN ELEMANLARI

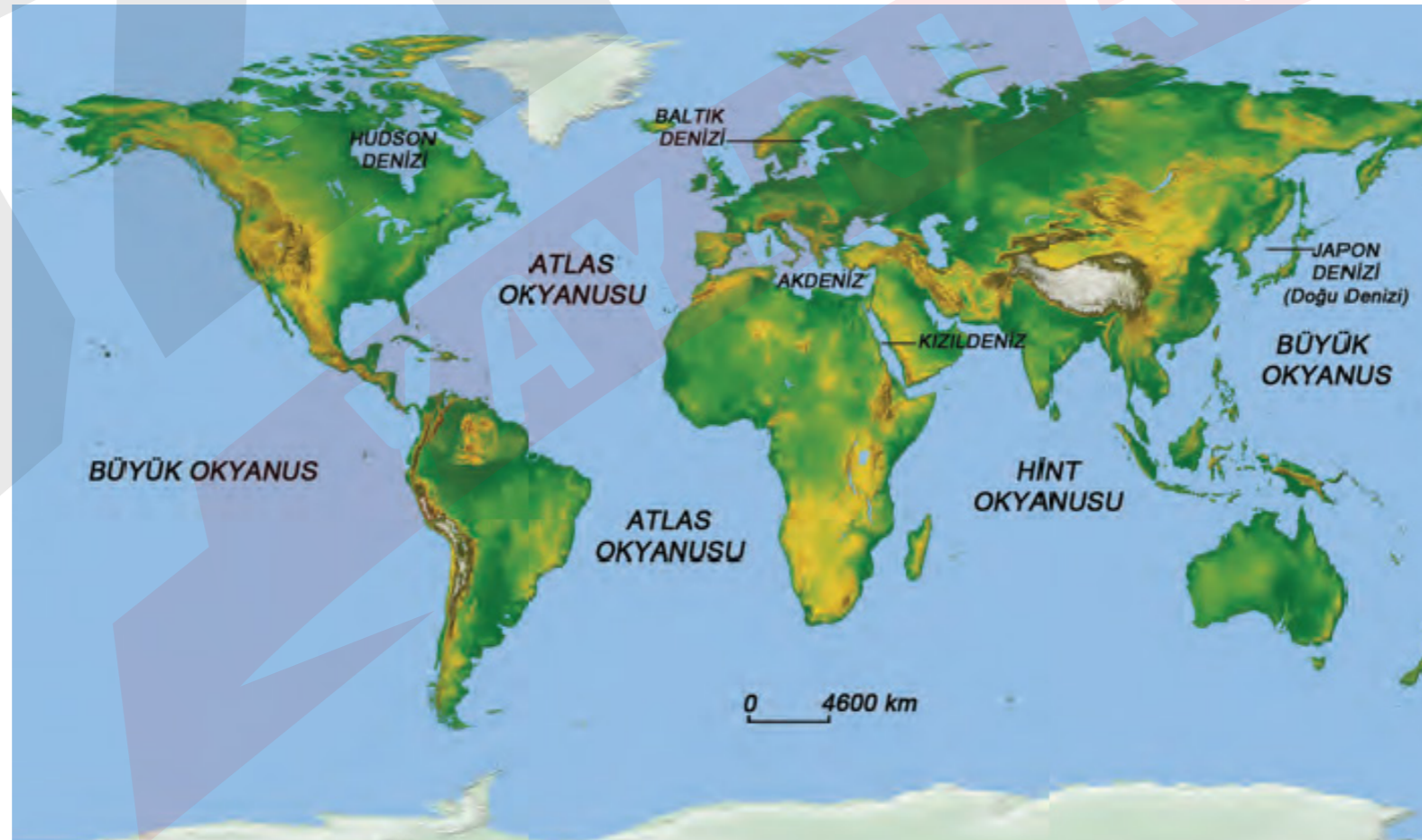
Kullanım amaçlarına göre haritalar

Genel haritalar

Türkiye fiziki haritası
Türkiye idari bölünüş haritası
Dünya akarsu haritası
Avrupa bitki örtüsü haritası
Dünya denizler haritası

Tematik haritalar

Türkiye demir madeni haritası
Türkiye izoterm haritası
Asya demiryolları haritası
Avrupa jeoloji haritası
Afrika nüfus yoğunluğu haritası

HARİTACILIĞIN TARİHSEL GELİŞİMİ

İlk Çağ'da

Hârizmi: Dünya'nın Görünümü adlı eserinde 2.402 şehir ve coğrafi unsurun koordinatları yer almıştır.

Belhli Ebu Zeyd: Haritacılık okulu kurmuştur. Ayrıca Suwar Al-Akalim (İklimlerin Görünümü) adlı eseri yazmıştır.

Biruni: Astronomi çalışmaları ve Dünya'nın şekli ile ilgili hesaplamalar yapmıştır. Dünya'nın şekli ile ilgili hesaplamalarından dolayı jeodezinin babası olarak kabul edilmiştir.

Kaşgarlı Mahmut: Bilinen en eski Türk haritasını çizmiştir. Bu harita, **Divan-ı Lügati'ti Türk** adlı eserinde yer almaktadır.

İdrisi: Kartografya biliminin gelişmesine katkı sağlayan en önemli 1154 yılında Uzak Diyarlara Hoş Seyahatler Kitabı (**Roger'in Kitabı**) adlı eserine bir de dünya haritası koymuştur.

Yeni Çağ'da

Mürsiyeli İbrahim: 1461'de Trablusgarp'ta çizdiği Akdeniz haritası zamanın en doğru haritalarındandır. Haritada Akdeniz, Ege Denizi, Batı Avrupa kıyıları ve İngiliz Adaları; Piri Reis'ten yaklaşık 50 yıl önce mükemmel doğruluk ile çizilmiştir.

Ali Macar Reis: 1567'de yedi haritadan oluşan bir atlas oluşturmuştur. Çizimini yaptığı haritalar; Karadeniz, Doğu Akdeniz, İtalya, İber Yarımadası, İngiliz Adaları, Avrupa'nın Atlantik kıyıları, Ege Denizi, Yunanistan ve dünya haritalarıdır.

Piri Reis: Çizdiği iki dünya haritası ve **Kitab-ı Bahriye** adlı eseri ile dünya kartoğrafya tarihi içerisinde çok önemli bir yere sahiptir.

Kâtip Çelebi: **Cihannüma** adlı eserinde çeşitli yerlerin fiziki ve beşerî coğrafya özellikleri hakkında çok detaylı bilgiler vermiştir.

Eserinde 27 tane harita bulunur. Hint Okyanusu ve Çin Denizi'nin haritasını da çizmiştir

COĞRAFI BİLGİ SİSTEMLERİ VE UZAKTAN ALGILAMA TEKNİKLERİ

Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS) doğal ve beşerî sistemlere ait her türlü verinin bir veri tabanında toplanması; amaca göre bu verilerle çeşitli analizler yapılması; bu analizlerin sonuçlarının harita, tablo ve grafik şeklinde gösterilmesi için tasarlanmış olan bir bilgisayar sistemidir. CBS ile doğal ve beşerî ortama ait olan mekânsal veriler;

- nokta,
- çizgi,
- alansal

olmak üzere farklı katmanlar oluşturacak şekilde sayısallaştırılır.

VERİLER

Sokak Verileri

Bina Verileri

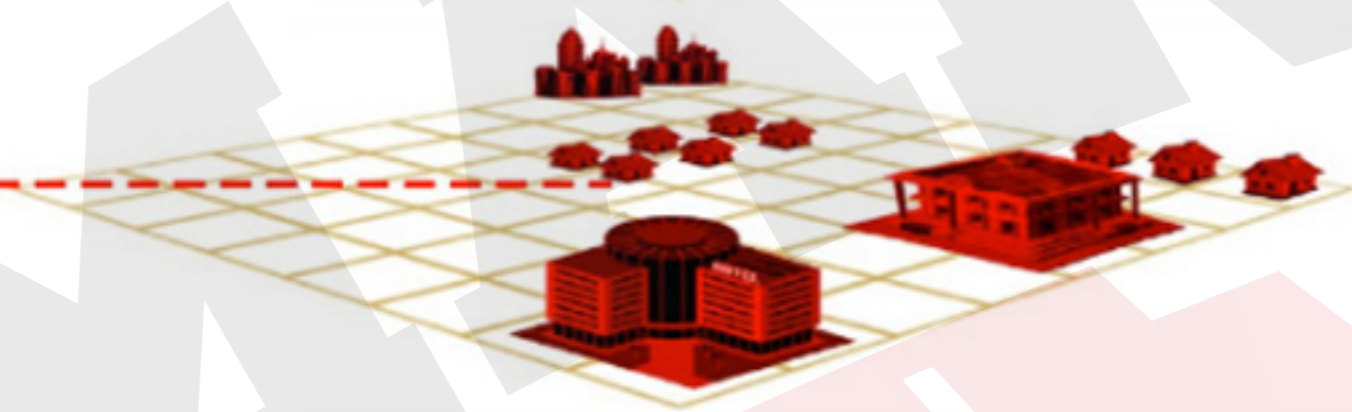
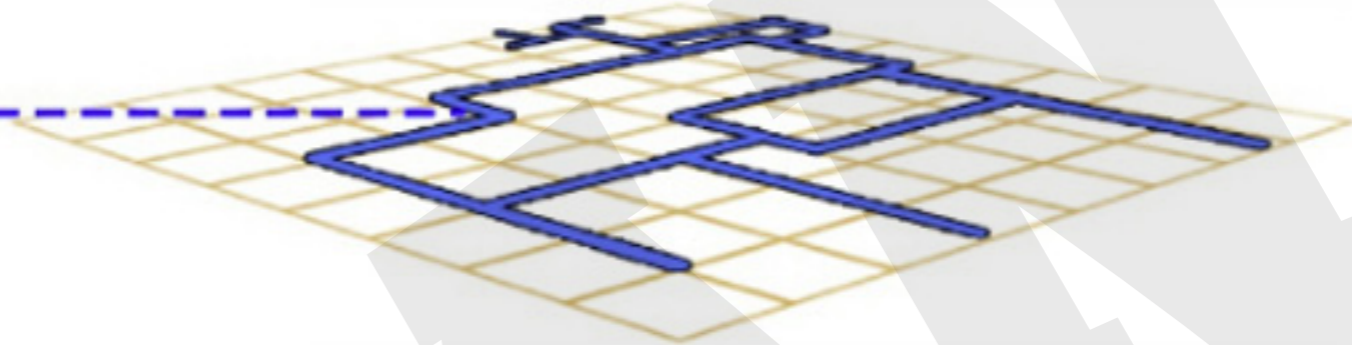
Bitki Örtüsü Verileri

Verilerin Birleştirilmesi

VERİ KATMANLARI

akarsu, yol gibi
unsurlar çizgisel

tek dağlar, sanayi tesisleri
gibi unsurlar noktasal

Tuz Gölü

Kızılırmak

Fırat

Dicle

Van Gölü

bitki örtüsü, göl ve deniz
gibi unsurlar alansal

Uzaktan Algılama

